

FMA420 S2

3.25

Linjen l går genom $(1, 2, 5)$ och skär linjen $(x, y, z) = (2, 3, 1) + t(3, 2, 2)$ och är parallell med yz -planet. Bestäm en ekvation till l .

Lösning. Vad är yz -planet? Planet som ligger längst med y - och z -axlarna (dvs. $x = 0$)

(1) Vet att linjen är parallell med yz -planet dvs. x ska vara konstant.

- Eftersom går genom punkten $(1, 2, 5)$ är $x = 1$.

(2) Vid vilket t ska den skära linjen?

- $(x, y, z) = (2, 3, 1) + t(3, 2, 2) = (1, ?, ?)$, dvs $1 = 2 + 3t \Leftrightarrow t = \frac{-1}{3}$.

(3) $t = \frac{-1}{3} \Rightarrow (x, y, z) = (1, \frac{7}{3}, \frac{1}{3})$

(4) Återstår endast en riktningvektor

- $(1, 2, 5) - (1, \frac{7}{3}, \frac{1}{3}) = \left(\underbrace{0}_{\text{Krav enligt ovan}}, \frac{-1}{3}, \frac{14}{3} \right)$.

- För syn skull skriver vi om ovanstående till $(0, -1, 14)$ (samma riktning som ovanstående vektor, längden oväsentligt)

(5) l ges nu av $l : (x, y, z) = (\underbrace{1, 2, 5}_{\text{en godtycklig punkt på linjen}}) + t(0, -1, 14)$

en godtycklig punkt på linjen

4.35

$\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}$ i rummet. $|\vec{u}| = 5, |\vec{v}| = 2, |\vec{w}| = 1. [\vec{u}, \vec{v}] = \frac{\pi}{3}$.

Hur ska vinkeln mellan \vec{u} och \vec{v} väljas så att $|\vec{u} + 2\vec{v} + \vec{w}| = |\vec{u} + \vec{v} + 2\vec{w}|$?

Lösning.

Definition (Skalarprodukt). $\vec{x} \cdot \vec{y} = |\vec{x}| \cdot |\vec{y}| \cdot \cos[\vec{x}, \vec{y}]$

$$|\vec{x}| = |\vec{y}| \Rightarrow |\vec{x}|^2 = |\vec{y}|^2$$

$$|\vec{u} + 2\vec{v} + \vec{w}|^2 = |\vec{u} + \vec{v} + 2\vec{w}|^2 \Leftrightarrow \left(\underbrace{\vec{u}}_{x_1} + \underbrace{\vec{u}}_{x_2} + \underbrace{\vec{w}}_{x_3} \right) \cdot \left(\underbrace{\vec{u}}_{y_1} + \underbrace{2\vec{v}}_{y_2} + \underbrace{\vec{w}}_{y_3} \right) =$$

$$\vec{u} \cdot \vec{u} + 2\vec{u} \cdot \vec{v} + \vec{u} \cdot \vec{w} + 2\vec{u} \cdot \vec{v} + 4\vec{v} \cdot \vec{v} + 2\vec{v} \cdot \vec{w} + \vec{u} \cdot \vec{w} + 2\vec{v} \cdot \vec{w} + \vec{w} \cdot \vec{w} =$$

$$\vec{u} \cdot \vec{u} + \vec{u} \cdot \vec{v} + 2\vec{u} \cdot \vec{w} + \vec{u} \cdot \vec{v} + \vec{v} \cdot \vec{v} + 2\vec{u} \cdot \vec{w} + 2\vec{v} \cdot \vec{w} + 4\vec{w} \cdot \vec{w} \Leftrightarrow$$

$$2\vec{u} \cdot \vec{v} - 2\vec{u} \cdot \vec{w} + 3\vec{v} \cdot \vec{v} - 3\vec{w} \cdot \vec{w} = 0 \Leftrightarrow$$

$$\underbrace{2|\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \cdot \cos[\vec{u}, \vec{v}]}_{20 \cdot \cos[\vec{u}, \vec{v}]} - \underbrace{2|\vec{u}| \cdot |\vec{w}| \cdot \cos[\vec{u}, \vec{w}]}_{-10 \cdot \frac{1}{2}} + \underbrace{3|\vec{v}|^2}_{+12} - \underbrace{3|\vec{w}|^2}_{-3} = 0 \Leftrightarrow$$

$$20 \cos[\vec{u}, \vec{v}] = -4 \Leftrightarrow \cos[\vec{u}, \vec{v}] = -\frac{4}{20} = -\frac{1}{5} \Leftrightarrow [\vec{u}, \vec{v}] = \arccos\left(\frac{-1}{5}\right)$$

Date: 7 februari 2014.

3.28

Visa att linjerna: $l_1 : \begin{cases} x = 2 + t \\ y = 3 + 2t \\ z = 1 + 3t \end{cases}$ och $l_2 : \begin{cases} x = 3 - t \\ y = -5 + 3t \\ z = 2 - 2t \end{cases}$ skär varandra.

Bestäm en ekvation för det plan som innehåller l_1 och l_2 .

Lösning.

- (1) Skär varandra \Leftrightarrow innehåller samma punkt $(x_1, y_1, z_1) = (x_2, y_2, z_2)$

$$(a) \quad \begin{cases} x : 2 + t = 3 - s & (a) \\ y : 3 + 2t = -5 + 3s & (b) \\ z : 1 + 3t = 2 - 2s & (c) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$(b) \quad \begin{cases} s + t = 1 & (a) \\ -3s + 2t = -8 & (b) \\ 2s + 3t = 1 & (c) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$(c) \quad \begin{cases} s + t = 1 & (a) \\ st = -5 & (b' = 3a + b) \\ t = -1 & (c' = -2a + c) \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$(d) \quad \begin{cases} s + t = 1 & (a) \\ t = -1 & (b'' = -5c + b) \\ 0 = 0 & (c') \end{cases}$$

$$(e) \quad \text{så} \quad \begin{cases} s = 2 \\ t = -1 \end{cases}$$

(f) Linjerna skär varandra i punkten $(1, 1, -2)$

- (2) Planets ekvation på parameterform.

(a) Riktningsektorer $\bar{v}_1 = (1, 2, 3)$ och $\bar{v}_2 = (-1, 3, -2)$

$$(b) \quad \text{Planets ekvation blir alltså: } \begin{cases} x : 1 + t - s \\ y : 1 + 2t + 3s \\ z : -2 + 3t - 2s \end{cases}, s, t \in \mathbb{R}$$

- (3) Vi använder kryssprodukt på \bar{v}_1 och \bar{v}_2 .

(a) $\bar{n} = (1, 2, 3) \times (-1, 3, -2) = (-13, -1, 5)$.

- (4) Det ger planets ekvation: $\pi : -13x - y + 5z + d = 0$

- (5) Lägg in en punkt som ligger i planet för att få d :

(a) Väljer punkten $(1, 1, -2)$

(b) $-13 \cdot 1 - 1 \cdot 1 + 5 \cdot (-2) + d = 0 \Leftrightarrow d = 24$

- (6) Planets fullständiga ekvation blir alltså: $-13x - y + 5z + 24 = 0$

4.43

- Riktningsektor $(-2, 4, 1)$
- ON-bas.
- Har xy -planet
- Kvadratisk platta med hörn i $(1, 1, 1)$, $(3, -2, 7)$, $(4, 7, 3)$.
- Bestäm hörnen för skuggorna i planet

Lösning.

- (1) xy -planet har $z = 0$
- (2) Hur ta reda på vilket hörn som är vilket? Bestäm avståndet mellan punkterna!
 - (a) Avstånd: $|(1, 1, 1) - (3, -2, 7)| = \sqrt{(1-3)^2 + (1-(-2))^2 + (1-7)^2} = \sqrt{49} = 7$
 - (b) Avstånd: $|(1, 1, 1) - (4, 7, 3)| = 7$
- (3) Fjärde punkten? Ska ha samma riktning som $\vec{v} = (4-1, 7-1, 3-1)$
 - (a) $\vec{u} = (a, b, c) - (3, -2, 7)$.
 - (b) $(a, b, c) - (3, -2, 7) = (4, 7, 3) - (1, 1, 1) \Leftrightarrow (a, b, c) = (6, 4, 9)$
 - (c) Den fjärde punkten är alltså $(6, 4, 9)$
- (4) Vilka punkter avbildas hörnen på?
 - (a) $(1, 1, 1)$
 - (i) Vi söker den punkt i xy -planet som linjen $(1, 1, 1) + t(-2, 4, 1)$ skär
 - (ii) För den punkten är $z = 0 \Rightarrow 1 + 1t = 0 \Leftrightarrow t = -1$
 - (iii) Punkten blir alltså: $(1, 1, 1) - (-2, 4, 1) = (3, -3, 0)$
 - (b) Pss. med resten av punkterna

5.6A

Visa: $\vec{u}, \vec{v}, \vec{w} = \vec{0}$ så är $\vec{u} \times \vec{v} = \vec{v} \times \vec{w} = \vec{w} \times \vec{u}$

Lösning. $\vec{u} = -\vec{v} - \vec{w}$ så $\vec{u} \times \vec{v} = (-\vec{v} - \vec{w}) \times \vec{v} = \underbrace{-\vec{v} \times \vec{v}}_0 - \vec{w} \times \vec{v} = \vec{v} \times \vec{w}$. De andra formlerna visas analogt.

5.6B

Visa: $\frac{|\vec{u}|}{\sin \alpha} = \frac{|\vec{v}|}{\sin \beta} = \frac{|\vec{w}|}{\gamma}$ **Lösning.**

- (1) Här är $\vec{u} + \vec{v} + \vec{w} = \vec{0}$
- (2) Då är enligt 5.6A $\vec{u} \times \vec{v} = \vec{v} \times \vec{w}$.
- (3) Längderna också lika: $|\vec{u} \times \vec{v}| = |\vec{v} \times \vec{w}|$.
- (4) $|\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \sin[\vec{u}, \vec{v}] = |\vec{v}| \cdot |\vec{w}| \sin[\vec{v}, \vec{w}]$
- (5) $[\vec{u}, \vec{v}] + \gamma = \alpha$ (ligger i samma hörn)
- (6) $\sin[\vec{u}, \vec{v}] = \sin \gamma$
- (7) $\sin[\vec{v}, \vec{w}] = \sin \alpha$
- (8) $|\vec{u}| \cdot \sin \gamma = |\vec{w}| \cdot \sin \alpha$
- (9) $\frac{|\vec{u}|}{\sin \alpha} = \frac{|\vec{w}|}{\sin \gamma}$